

# Öppenheten i metadata för e-böcker

## Utrett av förläggare/förmedlare av FinELib-material

En stor del av användningsbegränsningarna för metadata gäller beskrivningsuppgifter för e-böcker som har skaffats från internationella förläggare. Nationalbiblioteket har bitt följande förläggare/förmedlare av FinELib-material om en utredning av eventuella begränsningar i användningen av e-böcker:

**Tabell 1: FinELib e-böcker**

| E-BOK MATERIAL               | FÖRLÄGGARE /FÖRME DLARE | 1) Användning i alla Finna-vyer och publicering som CC0 är tillåten                                                                                                                                                             | 2) Användning i olika Finna-vyer är tillåten, men får inte publiceras som CC0* | 3) Får endast visas i bibliotekets egen Finna-vy: inte tillåtet att visa i andra Finna-vyer eller publicera som CC0 |
|------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Springer LNCS                | Springer                | <b>Ja</b><br><br>MARC21- och MARCxml-poster från Springer, se <a href="http://www.springer.com/?referer=springer.com&amp;SGWID=1-148802-3020-0-0">http://www.springer.com/?referer=springer.com&amp;SGWID=1-148802-3020-0-0</a> |                                                                                |                                                                                                                     |
| Safari                       | ProQuest                | <b>Nej</b>                                                                                                                                                                                                                      | <b>Ja</b><br><br>MARC-poster                                                   |                                                                                                                     |
| Ebrary                       | ProQuest                | <b>Nej</b>                                                                                                                                                                                                                      | <b>Ja</b><br><br>MARC-poster från Ebrary                                       |                                                                                                                     |
| Sage Research Methods Online | Sage                    | <b>Ja</b><br><br>MARC-poster från Sage                                                                                                                                                                                          |                                                                                |                                                                                                                     |

\*I praktiken avgränsas dessa metadata bort från vyn [Finna.fi](http://Finna.fi)

**Tabell 2: Förläggare/förmedlare av FinELib-resurser, från vilka konsortiet har licensierat annat än e-boksmaterial och Elsevier ebooks**

| E-BOK MATERIAL          | FÖRLÄGGARE /FÖRME DLARE  | 1) Användning i alla Finna-vyer och publicering som CC0 är tillåten                                                                                                                                                              | 2) Användning i olika Finna-vyer är tillåten, men får inte publiceras som CC0* | 3) För endast visas i bibliotekets egen Finna-vy: inte tillåtet att visa i andra Finna-vyer eller publicera som CC0 | Under utredning                                        |
|-------------------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| Ebsco ebooks            | Ebsco (flera förläggare) | Ebsco använder OCLC-metadata. <b>Nationalbiblioteket har avtalat med OCLC om att öppna metadata som CC0.</b>                                                                                                                     | <b>Ja</b>                                                                      |                                                                                                                     |                                                        |
| Wiley ebooks            | Wiley                    | <b>Nej</b><br><br>Producerar själv endast ONIX-data som inte får delas med CC0-licenser.<br><br><b>Obs! Wileys MARC-poster produceras dock av OCLC, med vilken Nationalbiblioteket har avtalat om att öppna metadata som CC0</b> |                                                                                |                                                                                                                     | Inget svar beträffande visning av data i Finna-vyerna. |
| OUP ebooks              | Oxford University press  | <b>Ingen information</b>                                                                                                                                                                                                         |                                                                                |                                                                                                                     | Inget svar på Nationalbibliotekets förfrågan.          |
| Taylor & Francis ebooks | Taylor&Francis           | <b>Ja</b><br><br>MARC-poster från Taylor&Francis.                                                                                                                                                                                |                                                                                |                                                                                                                     |                                                        |
| Elsevier ebooks**       | Elsevier                 | <b>Ja</b><br><br>Elseviers ONIX-data                                                                                                                                                                                             |                                                                                |                                                                                                                     |                                                        |

\*I praktiken avgränsas dessa metadata bort från vyn [Finna.fi](http://Finna.fi) (den så kallade nationella vyn).

\*\* Bibliotekens direkta avtal, FinELib-serviceenheten har förhandlat fram avtalstexten och prissättningsmodellen.

## Alternativ i tabellerna

1) Användning i alla Finna-vyer och publicering som CC0 är tillåten

- metadata kan licensieras med CC0, visas i alla Finna-vyer och delas via gränssnittet

## 2) Användning i olika Finna-vyer är tillåten, men får inte publiceras som CC0

- metadata ska specificeras enligt Nationalbibliotekets anvisningar och Nationalbiblioteket ska informeras om att biblioteket har användningsbegränsade metadata. Se anvisningarna: [Specifikation av användningsbegränsade metadata](#)
- sådana metadata avgränsas från vyn [Finna.fi](#), varvid de inte heller delas ut som CC0 via gränssnittet.

## 3) Får endast visas i bibliotekets egen Finna-vy: inte tillåtet att visa i andra Finna-vyer eller publicera som CC0

Om metadata inte kan visas i andra webbtjänster än i bibliotekets egna webbtjänster, kan posterna i fråga inte visas i [Finna.fi](#)-vyn eller andra vyer. Då finns följande alternativ:

- alternativ 1: en sådan informationskälla (till exempel bibliotekskatalog) aktiveras inte i den nationella vyn. Problemposter deduplikeras inte.
- alternativ 2: via bibliotekets gränssnitt erbjuds inte sådana metadata för att skördas till Finna (biblioteket svarar för filtreringen). Då bör biblioteket sträva efter att få visa e-boksmaterialet i det centraliserade, internationella indexet.

I båda alternativen meddelar biblioteket i samband med tecknande av serviceavtal och enligt Nationalbibliotekets [anvisning](#) att de har användningsbegränsade metadata.

## Nationalbiblioteket har avtalat med OCLC

OCLC, som överlåter MARC-poster till flera förläggare och förmedlare, har gett Nationalbiblioteket rätt att öppna metadata i sina nationella system (Melinda, nationella Finna) med CC0-licens från OCLC (infört av till exempel bibliotek).

Nationalbiblioteket meddelar i [användarvillkoren för Finnas öppna gränssnitt](#) att metadata kan innehålla metadata som kommer från OCLC och framföra önskemål om att man ska hänvisa till metadataproducenten. Nationalbiblioteket lägger också ut en länk till OCLC:s sammanslutningsregler.

## Beskrivningsuppgifter för e-böcker i andra än FinELib-material

Om biblioteket endast har beskrivningsuppgifter för FinELib e-böcker, som utretts enligt tabell 1 högre upp på sidan, kan biblioteksförteckningarna till dessa delar importeras till Finna med beaktande av tabelluppgifterna. Om biblioteket har beskrivningsuppgifter enligt tabell 2 ovan, förefaller risken med att importera bibliotekskatalogen till Finna vara liten med beaktande av uppgifterna i tabellen. För att risken ska elimineras helt kan biblioteket ännu avtala om saken direkt med förläggaren.

Om biblioteken har metadata för e-böcker som har kopierats av förläggare och som inte ingår i gruppen i tabellerna 1 och 2, **ska biblioteket självt utreda användningsbegränsningar för dessa metadata**. Dessa begränsningar ska meddelas till Nationalbiblioteket. Observera att Nationalbiblioteket har avtalat om att öppna metadata från OCLC som CC0 i sina nationella system. Som grund för utredningen kan biblioteket använda den bifogade brevmallen.

## Sammanfattning

Som en sammanfattning av ovanstående samt beträffande Finna och Melinda kan du också läsa mer i det bifogade dokumentet: Sammanfattning av metadata för utländska e-böcker